
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

PRÓFÉTÁK 5 HULDA

2018. FEBRUÁR 18.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 3. zsoltár

Imádkozzunk: Köszönjük, mennyei Atyánk a mi Urunk Jézus Krisztusunk által azokat az áldott órákat, napokat és időket, amelyeket oltalmazó szeretetben tölthettünk. Lefeküdtünk és el tudtunk aludni, és felébredtünk, mert szívünkéből és lelkünkéből minden félelmet, gondot, keserőséget, aggodalmat elűzött jelenléted, gondviselésed és vigasztalásod. Köszönjük Urunk azokat az órákat, napokat és időket is, amikor keserőséget láttunk, amikor gyötörtek félelmeink és aggodalmaink, betegségeink és kilátástalanságaink, mert most, íme, a Te házában elmondhatjuk, javunkra lett a nagy keserőség, mert Te csodálatosan vezetsz, buzdítasz, erősítesz, és ha rosszat is kóstoltatsz velünk, tudjuk, javunkra tudod azt fordítani. Köszönjük megváltásod kegyelmét, szent ígéreteidet, és mindenekfelett hűségedet, hogy teljesíted a zsoltáros kívánságát, áldásod és kegyelmed a Te népeddel van. Így kérjük most istentiszteletünkön is áldásodat, büntörlő irgalmadat, nyomorúságokból feloldozó szeretetedet, megbátorító, megvilágosító Igédet, Szentlelked hatalmát, az eljövendő világ valóságát. Megnyitjuk szívünket, küldd el Lelkedet, áldj meg szent üzenetteddel, ragyogtasd ránk Krisztusunkat, akinek nevében kérünk, most is hallgasd meg könyörgésünket. Ámen

Textus: “Nyolcéves volt Jósias, amikor uralkodni kezdett, és harmincegy évig uralkodott Jeruzsálemben...Mindenben ősatyjának, Dávidnak az útján járt, és nem tért el arról sem jobbra, sem balra. Jósias király tizennyolcadik évében történt, hogy a király elküldte Sáfán kancellárt...az Úr házába ezzel a megbízással: Menj el Hilkiijá főpaphoz, hogy szedje össze az Úr házában összegyűlt pénzt, amelyet az ajtóőrök gyűjtöttek a néptől. Adják oda azt a munkavezetőknek, akik az Úr házához vannak kirendelve, azok pedig adják tovább az Úr házában dolgozó munkásoknak, hogy javítsák ki a templom rongálódásait...Egyszer csak így szólt Hilkiijá főpap Sáfán kancellárhoz: Ezt a törvénykönyvet találtam az Úr házában! És odaadta Hilkiijá a könyvet Sáfánnak, hogy olvassa el. Ezután Sáfán kancellár bement a királyhoz, és jelentést tett a dologról a királynak. Ezt mondta: A te szolgálaid összeszedték a templomban található pénzt, és odaadták a munkavezetőknek, akik az Úr házához vannak kirendelve. Jelen-

tette Sáfán kancellár a királynak azt is, hogy Hilkiijá főpap egy könyvet adott át neki, és felolvasott belőle Sáfán a királynak. Amikor a király meghallotta a törvénykönyv igéit, megszagatta a ruháját. Majd ezt a parancsot adta a király Hilkiijá főpapnak meg Sáfán kancellárnak és Aszájának, a király udvari embe-
 rének: Menjetek, kérdezzétek meg az Urat, hogy mit jelentenek ennek a meg-
 talált könyvnek az igéi rám és az egész népre, Júdára nézve! Mert nagy haragra
 indulhatott ellenünk az Úr, mivel nem hallgattak elődeink ennek a könyvnek
 az igéire, és nem tették meg mindazt, ami a számunkra meg van írva. Hilkiijá
 főpap, Ahikám, Akbór, Sáfán és Aszaja tehát elment Hulda prófétanőhöz – aki
 Sallúmnak, Tikvá fiának, Harhasz unokájának, a ruhák őrzőjének volt a fele-
 sége, és Jeruzsálem új városrészében lakott –, és beszéltek vele. Hulda így szólt
 hozzájuk: Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Mondjátok meg annak az embernek,
 aki hozzám küldött benneteket: Ezt mondja az Úr: Én veszedelmet hozok erre a
 helyre és lakóira, annak a könyvnek minden igéje szerint, amelyet Júda királya
 elolvasott. Mert elhagytak engem, és más isteneknek tömjéneztek, hogy bosz-
 szantsanak engem kezük mindenféle csinálmányával. Ezért lobbant fel lángoló
 haragom ez ellen a hely ellen, és nem alszik ki! De mondjátok meg Júda királyá-
 nak, aki azért küldött benneteket, hogy megkérdezzétek az Urat: Ezt mondja az
 Úr azokról az igékről, amelyeket hallottál: Mivel megrendültél, és megaláztatad
 magad az Úr előtt, amikor meghallottad, hogy mit jelentettem ki erről a helyről
 és lakóiról, hogy milyen pusztulás és átok vár rájuk, megszagattad a ruhádat és
 sírtál előttem, azért én is meghallgatlak! – így szól az Úr. Ezért gondoskodom
 róla, hogy őseid mellé temessenek, és békességgel kerülj a sírodba; neked nem
 kell meglátnod mindazt a veszedelmet, amelyet erre a helyre elhozok! És meg-
 vitték a választ a királynak.” (2Királyok 22)

„Aki az Úrnak nevét segítségül hívja, megtartatik.” (Jóél 2,32)

„Minekutána az Isten sok rendben és sokféleképen szólott hajdan az atyák-
 nak a próféták által, ez utolsó időkben szólott nekünk Fia által.” (Zsid 1,1)

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Egy prófétanő! Egy nő! Egy női pró-
 féta! Talán nem kellene külön így említeni, így kihangsúlyozni, hiszen a ma-
 gyar nyelv – talán, hála Istennek – nem ismeri azokat a nemeket, amelyekkel
 manapság a világ boldogtalanabb tájain küszködnek. Mégis, így kell kezdeni,
 mert ha nem hatná át korunkat valami különös, furcsa szemlélet. Ha ugyanis
 a régi időkből egy nőről vagy ha egy asszonyról hallunk, aki, úgymond a fér-
 fiakra tartozó dolgot is csinál, mindjárt csodálkozunk. Vagy éppen egy-egy
 ilyen alakban a modernitás előfutárát látjuk és ünnepeljük. Nemrégiben ol-
 vastam Huldáról, a prófétanőről egy nagy tanulmányt, amelyben a szerző úgy
 ünnepli őt, mint a 21. század feminizmusának az előfutárát. Végre egy nő, egy
 női próféta, végre egy asszony, végre, aki próféta! Fantasztikus, milyen párat-
 lan és ritka! - így a szerző. Valljuk be, átfertőzött bennünket is a mi időnknek
 ez a különös felfogása. Egy nő, aki gazdálkodik, – és eszünkbe se jut Lórántffy
 Zsuzsanna. Vagy éppen Lórántffy Zsuzsanna kapcsán mondjuk: tessék, hát
 micsoda előfutára ő a mai kornak. Aztán egy nő, aki verset ír, egy másik, aki
 megvédi a várat az ellenségtől, egy nő, aki filozofál! És egy nő, aki próféta!?

Hát mire véljük ezt? Holott, Jóél próféta így jövendöl(ezt idézi Péter apostol pünkösdkor): «azután kitöltöm majd lelkemet, minden emberre, fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak, még a szolgálókra is, szolgálólányokra is kitöltöm lelkemet abban az időben – így szól az Úr (Jóél 2,27). A prófétálás tehát, jól látjuk ezt Jóél próféta szavai nyomán is, olyan Isten-közelséget feltételez, ha szabadna ezt mondani, olyan Isten-érzést, Isten-tudást, ami semmiképpen nem kiváltság, legkevésbé a férfi, női világmegosztás tekintetében, hanem ajándék; márpedig, ha Isten ajándékoz, akkor az ajándékot jótetszése szerint adja annak, akinek akarja és annyit, amennyit akar (1Korinthus 12,11). Próféta nők, mint tudjuk, voltak régen is! Ne engedjünk a 21. századi kiabálásnak, bizony, szerül-szerte találkozunk velük a Biblia lapjain. Csak néhányat hadd soroljak közülük, ahogy a zsidó hagyomány is tartja. Sára, Ábrahám felesége, aztán Miriám, Áron nővére, akit prófétanőnek is nevez Mózes könyve; aztán Deborah, a prófétanő, aki bírává lett és szabadítóvá Izraelben (hagyjuk meg, éppen akkor, amikor nem volt erre alkalmas férfi); aztán Anna, a próféta Sámuel édesanyja; és Eszter, a szabadító; és Hulda itt, Jósias király idejében. És az Újszövetségben is így írja Lukács evangélista, hogy ott a templomban tartózkodott egy másik Anna, aki prófétanő volt (Lukács ev. 2), és folytathatnánk a sort. Hogy mennyire berögződött és egyetemes volt ez Isten népe tudatában, a régi nép tudatában vagy akár az újszövetség kezdeti idejében, arra pedig egy tükör-referatúrát is lehet hozni. A Jelenések könyve is beszél egy prófétanőről, egy hamis prófétanőről. Mert, ha Ézsaiás, Jeremiás, Ámos, Zakariás korában voltak hamis próféták – mondjuk: hamis férfipróféták –, akkor voltak hamis prófétanők is. A Jelenések könyve egy helyen feddi a Thiatirabeli gyülekezetet, hogy hallgatott egy prófétanőre – tudniillik egy hamis prófétanőre –, Jézábelre (Jelenések 2,20). Tehát a régi időkben semmi gond nem volt azzal, hogy Isten prófétái ajándékot adott nőknek, asszonyoknak, akik ugyanúgy, ahogyan korábban számos próféta kapcsán már láttuk, és majd még látni is fogjuk, egyszer csak felbukkannak, elénk kerülnek, elvégzik a szolgálatukat, és többet nem hallunk róluk.

A Királyok könyvéből olvastam a történetet. Tehát nem, úgymond, a Próféták könyvéből, hanem a Királyok könyvéből. A királyokról szól a történet, országokról, hatalmakról, népek sorsáról, évtizedekről, évszázadokról, és ennek során egy-egy próféta – legyen az férfi, legyen az nő, legyen az fiatalka, legyen az idős, legyen az papi rendből való, legyen az kecske pásztor – hirtelen elénk lép, van, akinek csak a nevét tudjuk, semmi mást, átadja az üzenetet és aztán eltűnik a szemünk elől. Mintha valamiféle búvópatak lenne Isten népe életében az, hogy újra és újra felhangzik az isteni szó. S hogy ennek a történetnek és Hulda prófétaasszonynak a szerepét még jobban megértsük, a hasonlatot (búvópatak) most másra is alkalmazni kell.

Jósias király korában vagyunk, aki apja után gyerekként, nyolc évesen került trónra, s nyilván egy ideig felnőttek intézték helyette a korona ügyeit, s kellett is, mert rendkívül nehéz politikai-társadalmi viszonyok között kezdte uralkodását. Az északi ország rész már rég elesett, és maga Júda is, bár fennmaradt az ország a templommal, mégis Asszíria vazallusa lett. A vazallus-lét pedig olyan, hogy a birodalom elhozza a maga eszméit, elhozza a maga kultúráját, vallását, egész civilizációját. Ne gondoljuk, hogy ez nem így volna ma. Amikor a szovjet birodalomhoz tartoztunk, kötelező volt orosz nyelvet tanulni, orosz

melódiák zengtek a fülünkbe, és a pop-kultúrát is elárasztotta a szovjet pop-kultúra. Most egy másik birodalom pop-kultúrája áraszt el bennünket; nem is tudom, ha fellapozzuk a Tv-újságot, látjuk, hogy a 15 TV-csatornán lejátszott 50 filmből 45-öt biztos, hogy Hollywoodban készítettek. Régen is így volt; jött a pop-kultúrával a bálványimádás, a csillagjósolás, és minden egyéb. És átfertőzött Jeruzsálem. De az is megtörtént, ezt pedig Jósias király nagyapjáról, Manasséról és apjáról Ámon királyról olvassuk, hogy afféle fél-zsarnokságot vezettek be. A birodalomnak adót kellett fizetni, a kis ország döntéseit egyeztetni kellett a birodalom központjában, és aki helyben fenntartotta a rendet, az cserébe legalább egy félzsarnokságot bevezethetett. Ámon király idejéről azt írja Jeremiás próféta, mintegy megszemélyesítve az egész országot: ruhád szegélyén is ártatlan emberek vére van! (Jer 2,34), a várost pedig ártatlan vérel árasztották el (Jer 19,4). Zsarnokság, vérontás, erőszak, szerzés, rablás, hazug törvények – sorolja a véghetetlenségig a próféta az ítéletes állapotokat.

Jósias király azonban, amikor nagykorúságra jutott, szinte nem is tudjuk, milyen okból (búvópatak!) egyszerre csak reformokba kezdett: meg kell újítani Isten népét! Helyre kell állítani a régi szövetséget. De mivel minden eltűnt, megkopott, – évtizedekig tartó elesettségről van szó, melynek során több király is letért a szövetség útjáról –, hát mit lehet tenni? Azt, amit mi is próbálunk mostanában: renováljuk a templomot. A templom (és benne a papi szolgálat) még megmaradt – úgy ahogy. Igaz, hogy már a templomba is bevitték mindenféle bálványt; igaz, a jeruzsálemi templom előtere már afféle asztrológiai jósló-központtá lett, igaz, iszonyatos dolgok történtek a városban, de a templom mégiscsak állt, a salamoni templom még megvolt, ha megromlott állapotban is. Elrendeli hát Jósias király, hogy adományként a perselyekbe gyűjtöttek, adják oda a munkavezetőnek, a munkavezető a dolgozóknak, és újítsák föl a templomot. Renoválás. Sokat hallom manapság: jaj, a papok falakkal meg tornyokkal, templomsisakokkal, meg a nem tudom mivel foglalkoznak éjjel-nappal. Elnevezte ezt valaki állvány-imádásnak. A papok állványimádók lettek, mondogatják, egyre csak építkeznek! De hát, kedves testvérek, a nagy romlás után ezt kell tenni. És ilyen volt Jósias királynak is a kora –, ahhoz látott, ami a szeme előtt volt.

Aztán a templom felújítása során találtak egy tekercset. Be volt falazva. Nem tudják, mikor és ki falazta be. A főpap elviszi a tekercset a király kancellárjához, Sáfánhoz, ő beleolvass, aztán beviszi a királyhoz, felolvassnak neki belőle. S jön a nagy megrendülés. Minden valószínűség szerint Mózesről a törvénykönyvet találták meg és olvasták fel, ebben pedig Isten szankciókat is – áldások ígéreteit és átkok ígéreteit – kapcsol a törvényhez. Jósias megrendült, sőt megzavarodott, nem érti az egészet. Hogy-hogy eddig nem volt előttük ez a tekercs? Hogy-hogy feledésbe merült az, ami Józsué óta elvileg szokásban volt, hogy hét évenként úgynevezett anfikciónát tartottak, mikor a törzsek vezetői összegyülekeztek, megerősítették szövetségét, mégpedig úgy, hogy felolvasták Isten szövetségi rendjét? Ezt maga a törvény rendelte el (5Móz 31). Hogy-hogy nem történt meg, az, ami benne van a törvénykönyvben? Mintha valami varázsütésre eltűnne minden Biblia, – minden Biblia, otthonról, az éjjeliszekrényről vagy az íróasztalról vagy a táskából vagy a polcra, meg a könyvtárakból, és innen, az Ūr asztaláról, meg a lelkeszi hivatalból! És nincs! Mit mond Isten? - mi a szövetség? - mi az Isten rendje? – nincs válasz, nincs

Biblia! Amikor aztán Jósias beletekint a törvénykönyvbe, megrendül, mert érti és érzi, hogy a törvény nem ismerete nem ment föl a törvény megtartásának hatálya alól. Ha valami furcsa közlekedési tábla van az útra téve és én oda behajtok, és megállít a rendőr, hiába mondom én neki: jaj, én nem tudtam, hogy az a furcsa tábla azt jelenti, hogy oda nem szabad bemenni, a rendőr úgylis azt mondja: az a maga baja! Megrendül a király és elküldet a prófétához, hogy igazán mélyen megértse: hogy mit akar az Úr? Mit akar az Úr a könyvben? És mit akar az Úr azzal, hogy megtalálták a könyvet? Nagy a dráma ez. Mert az is valami, hogy előkerült egy régi dolog, talán lehet ünnepelem is. Íme, itt van a régiek tekerése. De mit akar Isten ebben a megtalált könyvben, és mit akar azzal, hogy megtalálták a könyvet?

Azt már említettem, hogy a próféták javarészt törvényt magyarázóak voltak. Hulda prófétaasszony Jeruzsálem új városrészében lakott – olvastam a történetből. Itt egy nehezen értelmezhető héber szó van. A középkorig a zsidó Biblia-magyarázók, köztük az egyik leghíresebb, Rasi, ezt úgy magyarázták, hogy Hulda prófétaasszony az *iskolában* lakott, – mert talán így is lehet fordítani. Nehézkes ennek a szónak a jelentése, és némelyek magyarázták, még az angolok bibliafordítása, King James Version is így fordítja: *college*. Hulda, tehát egy iskolában lakott, talán próféta-iskolában, vagy a törvényt magyarázó iskolában. Lám, mintha a bűvópatak újra felbukkanna, lám, mégis ott, Jeruzsálemben, Manassé és Ámon király évtizedekig tartó véres uralkodása ellenére, annak ellenére is, hogy (a hagyomány szerint) nyolcvan évvel korábban Ézsaiás prófétát kettéfűrészelték, annak ellenére is, hogy Náhúm prófétát és Zofóniás prófétát szájon verték, lám, mégis csak volt egy iskola, egy gyűjtőhely. De ez nem biztos fordítás. Inkább Zofóniás próféta adja a megoldást, aki ugyanezzel a szóval írja le az újjárost (Zofóniás 1,10). Tehát nem a régi városban, nem a palota körül, hanem az új városban, a második utcában lakott Hulda.

De inkább azt a kérdést tegyük fel, hogy nem volt ott férfi? – mármint férfipróféta? Ha már így kezdtem az igehirdetést, hogy: egy nő, egy nőpróféta! – ha már mi, modernnek meghökkenünk, micsoda, az ószövetségben voltak nők, akik ilyen ajándékot kaptak? Akkor mégse olyan macsó könyv a Biblia?! És Lukács evangélista is azt mondja, hogy volt egy Anna prófétanő a templomban, amikor Jézus bemutatott szülei? És Filep diakónus lányai is prófétáltak Pál apostolnak a sorsáról (ApCsel 21)? Akkor mégse voltak annyira elnyomva a nők?! Így csodálkoztunk a mi 21. századi, átgyúrt agyunkkal. De mégis tegyük fel kérdést. Nem volt ott férfipróféta? Említettem a kortársakat. Mindjárt Jeremiást. Ő Jósias király egész idejét végigkísérte szolgálatával, és nagy támogatója volt a királynak a nagy reformokban, a templom megtisztításában, a jó rend helyreállításában. Mondhatni, bizalmi ember. Hát miért nem Jeremiáshoz küldetett a király? És olvashatjuk Náhúm próféta és Zofóniás próféta könyveit, ők ugyanebben a korban működtek. Miért nem hozzájuk küldet? Vagy ott, a próféta-iskolában, hát nem volt egy férfi? Egy, csak egy leány van talpon a vidéken? – bocsánat, hogy átköltöm némileg Arany Jánost.

Mielőtt erre felelnék, nem is a magam okosságából, nézzük meg azt a kifejezést, amivel a király elküldi ezt az öt embert, a főpapot, a kancellárt, a tanácsnokot és még bizalmas főemberét. Öt férfi megy Huldához, a prófétaasszonyhoz – jaj, milyen megaláztatás ez, úgy-e, öt férfi kérdez egy nőt?! De nem ez a dolog lényege, hanem hogy egy terminus technicust használnak: azt mondja a

király, menjete el, *kérdezzétek meg az Úr szavát*. És talán emlékeztek, testvérek, még januárban, amikor prófétákról kezdtem az igehirdetés-sorozatot, az első történet éppen az volt, hogy Aháb király a csatába akart menni, fölvonultatta a seregét, szövetséget kötött Jóafáttal, a déli országrész királyával, együtt készültek visszafoglalni Damaszkusztól azt, amit elvettek tőlük...egyszóval, kész a terv. De azért, mondják, kérdezzük meg az Urat! És dalolja-táncolja a négyszáz udvari próféta a kedvező jóslatot, csak az ismeretlen Mikeás próféta mondja az Úr szavát! (Kronikák 2,18) Ez egy terminus technicus: megkérdeznél az Úr szavát. De úgy is fordíthatom, hogy *keresni* az Úr szavát!

És akkor a sok kis bűvópatak egyszerre, most itt, Hulda személyében a felszínre tör. Keresni az Úr szavát, kérdezni az Úr szavát. Hát mi hol keressük az Úr szavát? Isten igéjében, a Bibliában, a Szentírásban! Nos, ha átlapozzuk a Bibliát, ezt a kifejezést, hogy *a törvény könyve* (vagy a törvény beszédei), utójjára Józsué korában halljuk. Évszázadok teltek el úgy, hogy nyilván, leginkább szóban, és valahol a templomban elzárva őrizték Isten törvényét. Azt mondják némely tudósok, hogy Hulda prófétaasszonyra éppen ekkor várt forradalmi szerep, ebben a korban, itt, a templom megújítása idején. Megtalálták a könyvet! Egy tekercs valahova el volt falazva, és most évszázados vagy évtizedes csend után előkerült. Mit akar Isten azzal, hogy előkerül a könyv, hogy ez a könyv kerül elő, mi van abban a könyvben? Némelyek azt mondják, hogy a prófétai beszédek, a bibliai történetek, a törvényeknek, a bölcsességeknek a végleges írásba foglalása, rögzítése és írásban való megőrzése ekkor kezdődött! Hogy van Biblia egyáltalán, ahhoz Huldának valamiféle köze van!

Kérdezzétek meg az Úr beszédét, keressétek az Úr beszédét, kutassátok az Úr akaratát, az Úr szavát, az Úr tanácsát –, mi akar ez lenni?

Mintha átfogó képet kapnánk abból, amiről már valamit hallottunk a Zsoltárokban, különösen a 119. zsolttárban, amiről bőven olvasunk a bölcsességekben, ahogy összefoglalólag Salamon oly nagyon sokat szolt róla, és a próféták könyveiben: keressétek az Urat! Keressétek az Urat – mondja egy kortárs próféta – mindannyian a föld alázatosai, akik az Ő ítélete szerint cselekedtek (Zofóniás 2,1). Keressétek az igazságot, keressétek az alázatosságot, talán megoltalmaztatok az Úr haragjának napján. Vagy korábban, Ézsaiás próféta mondja ezt, mikor a csodálatos vigasztalásait írja: keressétek az Urat, amíg megtalálható, hívjátok őt segítségül, amíg közel van. (Ézsaiás 55,6) És még korábban, Ámós próféta azt mondja: keressétek az Urat és élni fogtok! (Ámós 5,6) és az Isten gyermekeinek, a hívőknek az egész életgyakorlata nem is más, mint az Isten akaratának a keresése. Két okból. Az egyik ok az, amit a 119. zsolttárban olvasunk, hogy ha az ember megkóstolja az Isten szavát, mivel édes és jó az, hát rákap! Egyszer valaki azt mondta, hogy a Szentlélekkel való érinttség egyik jele az, hogy az ember már nem tud és nem is akar többé az Isten szavától megszabadulni, újra meg újra bele akar tekinteni, újra meg újra hallani akarja, újra meg újra olvasni és érteni akarja. A másik oka ennek az Isten keresésnek az a félelmetes fenyegetés, amiről Zofóniás próféta is beszél, ami ott bontakozik ki Jósias király idejében, amikor újra felmagasodik Egyiptom, és Asszíria készül, vagyis újra konfliktusnába kerül Isten népe. Hogy lehetne ebből kiszabadulni? – keressétek az Urat és élni fogtok!

És akkor a végső kérdés: hát miért nem Jeremiás? Van, aki úgy magyarázza, hogy azért mentek Huldához, mert Jeremiás próféta éppen akkor nem tartózkodott Jeruzsálemben, de én azt gondolom. Az egyik középkori rabbinikus magyarázat sokkal szellemesebben azt mondja: a válaszhoz tessék elolvasni Jeremiás próféta könyvét! Csupa jaj, csupa baj, csupa csapás, csupa könny! Jeremiás a síró próféta. Nos, ha Jósias Jeremiás prófétahoz küldi az embereit, micsoda jajongás lett volna abból! Lám, tessék, megmondtam, le van írva, itt van a törvény tekerceiben, – jön az átok, jön a baj, jönnek a csapások! De miután Hulda nő volt, asszony, a nők jobban értenek a bátorító vigaszhoz. Ez nem 21. századi magyarázat, itt még nincsen Karl Gustav Jung féle férfi princípium és női princípium, itt még nincsen modern módon elosztva, hogy a férfi a kocka, az asszony a gömb, stb. stb., Persze, mindezt már a régiek is tudták jól, de még jobban azt tudták, hogy egy asszony sokkal jobban tudja elmondani a vigasztaló buzdítást. Mit? Íme az isteni szó Hulda szájából: «Mivel megrendültél, és megaláztad magad az Úr előtt, amikor meghallottad, hogy mit jelentettem ki erről a helyről és lakóiról, hogy milyen pusztulás és átok vár rájuk, megszagattad a ruhádat és sirtál előttem, azért én is meghallgatlak!» Ez vigasztalás, és ígéretet, és ítélet, és Isten akaratának feltárulása - ez az Isten szava. Isten egy nő szájába, egy asszonypróféta szájába adja most az üzenetet azok számára, akik elmentek hozzá.

Még annyit hadd toldjak hozzá ehhez a magyarázathoz, hogy csak egy asszony tud csak olyan szuverén lenni, mint Hulda. Figyeljük meg a történetet. Elmegy hozzá öt férfi, fényes sereglet, a király küldte őket. Hulda pedig így kezdi válaszát: azt mondja az Úr, Izrael Istene, mondjátok meg annak a *férfiúnak*, aki titeket küldött. Nem így kezdi hogy mondjátok meg a *királynak*. Igen, később már így szól: mondjátok meg a királynak, stb. stb. De legelőször: mondjátok meg annak a *férfiúnak*. Ez olyan szuverenitást fejez ki, ami szinte felfoghatatlan a számunkra. Vagyis nemcsak a régi magyarázók szava fontos itt, hogy itt van egy asszony, aki jól érti a férfilelek zavarát, jobban érti, mint maguk a férfiak, és jobban át tudja adni az isteni szót, hanem az is fontos, hogy minden mozdulatában szuverén is. Huldának nem kell udvariaskodnia, Huldának nem kell kegyes és alázatos futamokat tennie, hogy mondjátok meg a király úrnak, öfelségének... – mondjátok meg annak a férfinak...! Női érzék és tapintat, és ugyanakkor szabadság - ez a tónus. És ami Hulda szavában benne foglaltatik, az teljesen rímel azzal, amit Jóel prófétánál olvastunk: megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét! Megtartatik mindenki, aki keresi az Urat - mondja Ámós. Választ kap mindenki, aki az Úr szavát kérdezi és kutatja - mondja Hulda. Testvérek, a régi időkben, nehéz korból, súlyos viszonyok közül egy fiatal király áll elénk, aki újítaná a szövetséget, aztán találkozik a szövetség igével, és tudni akarja, mit akar ezáltal az Úr? És egy nő áll előttünk, egy prófétanő, aki hűségesen, úgy, mint a többi próféta, Isten szavát tolmácsolja. Azt az ígét, amelyet Isten kegyelméből mi a kezünkben tartunk, Isten ígétjét, amelyben Jézus Krisztus beteljesítő történetét és valóságát olvashatjuk, Isten ígétjét, amelyben ezt halljuk: próféták által - és próféta nők által is - szólt régen az atyáknak az Isten, és most, ez utóbbi időben szólt nekünk az Ó fia, Jézus Krisztus által. Eként: Mivel megaláztad magad az Úr előtt és sirtál előttem, azért én is meghallgatlak! Legyen Neki dicsőség most és minden időben. Ámen

Imádkozzunk! Mennyei Atyánk a mi Urunk Jézus Krisztusunk által, köszönjük, hogy valóban sokszor és sokféle módon, és sokféle próféta által szóltál a régiekhez, és köszönjük, hogy ez szól hozzánk is – és magához Jézus Krisztushoz, a testté lett Igéhez vezet. Köszönjük, hogy ma is arra buzdítottál bennünket Szentlelked által, hogy keressük, kutassuk törvényedet, bölcsességedet, akaratodat, jóvendőléseidet és vigasztalásaidat, de leginkább, hogy szemléljük Krisztusunkat, akiben igenné és ámenné lett minden ígéreted. Kérünk, segíts szent akaratod szerint élni, segíts keresni az igazságot, a méltányosságot, a hűséget, és cselekedni a szeretetnek minden munkáját hálaadásból, nevedet dicsőítve.

Kérünk az elesettekért, megfáradtakért, nehéz helyzetbe jutottakért, bűnökkel, rossz szokásokkal küszködőkért! Irgalmasságodat, könnyebbítő szeretetedet, az új kezdet csodáját vidd el Urunk a számukra. Könyörgünk beteg és szenvedő testvéreinkért, akik oly hosszú ideje epekednek gyógyulás és enyhület után! Újítsd meg életüket testükben, lelkükben, áraszd ki reájuk gyógyító kegyelmedet, hozd őket vissza e közösségbe, hogy velük együtt dicsőíthessük irgalmasságodat és hűségedet. A gyászolókért is kérünk, azokért, akik a halál árnyéka völgyében járnak! A feltámadott Krisztus dicsőségével, hatalmával bátorítsd, vigasztald és erősítsd őket.

Könyörgünk Urunk a népek vezetőiért, uralkodókért, előljárókért, hatalmasokért, döntéshozókért, törvények alkotóiért, akiknek egy szavára hadak indulnak vagy térnek haza. Térítsd magadhoz a nagyok és hatalmasok szívét, tanítsd őket igazságod szerint járni, cselekedni, népüket vezetni, hogy mi, Neved dicsőítve, békés időkben élhessünk. Könyörgünk népedért, a Krisztus nevét megvallókért, akik Igéd fölé hajolnak, szent akaratodat kutatják, és Krisztus útján járnak. Őrizd és tartsd meg népedet és néped körében minket is, akik most hallhattuk ígédet. Legyen az bennünk áldott magvetéssé, hogy gyümölcsöt teremjen Neved dicsőségére, embertársaink javára. Ámen